Műhelymunka a tehetséggondozásban-Fogj kezet a kutatással!

-Motivációk a mutatásban és a TDK-ban-

Úgy gondolom, hogy a ténylegesen megvalósuló kutatásokat minden esetben különböző ötletek, elképzelések, motivációk szerteágazó szövevénye előzi meg. Ezeknek az összegyűjtése, rendszerbe rendezése elengedhetetlen feladat. Épp ezért, már ebben a nagyon képlékeny fázisban is jó, ha egy egymást motiváló csapat segítheti egymást, ám szükség van megfelelő támogató környezetre, megjelenési, kibontakozási lehetőségekre is. Mindehhez a személyes elszántság, a motiváció, a kreativitás, a lendületes csapatmunka elengedhetetlen feltétel.

A motiváció úgy gondolom, több puszta érdeklődésnél, megfelelő irányba történő kitartást is feltételez. Amikor a kutatásaim, TDK-m motivációira gondoltam, hasonló dolgokat fogalmaztam meg magam számára. Ezek a követezők voltak: a gyógypedagógiai, azon belül is a mozgáskorlátozott személyek iránti érdeklődésem jelentette a kezdőpontot. Igényem lett a téma mentén a mélyebb szakmai fejlődésre, és bővebb tudás megszerzésére. Fontos számomra, hogy olyan területen kutassak, aminek a mindennap élet szempontjából is gyakorlati haszna van. Természetesen egy jól működő, élvezetes munkafolyamatra vágytam, egy lendületes csapat tagjaként. Mindezek mellett természetesen vonzott a kihívás, és az esetleges siker is. Azt gondolom, ha ilyen, vagy hasonló motivációkkal rendelkezik valaki, a már meglévő tudásai mellett, mindez jó alapot szolgáltat, hogy egy ténylegesen megvalósuló, hasznos folyamat, kutatás jöhessen létre. De mindez nem elég! Mi szükséges tehát, hogy megvalósuljon egy sikeres kutatás, vagy egy TDK?

Fontosnak tartom megmagyarázni, hogyan kapcsolódik számomra össze a kutatás és a TDK. Azt gondolom, hogy a valós motivációk, érdeklődések mentén kell elindulni, keresni lehetőséget a megvalósításra. Ez adja az alapot, ha ez nincs meg, hasznavehetetlen lesz a kutatás. Ha ez a kutatási indíttatás megvan, a TDK munka és az ezzel járó folyamat egy eszköz, egy belátható motiváló cél, megvalósulási forma, vagy ha úgy tetszik lépcsőfok a kutatás menetében. Semmiképpen nem egy statikus végpont. De ez még mindig nem válaszoltam meg a kérdést! Mi kell tehát, hogy megvalósuljon egy sikeres kutatás, eredményes TDK? A dián látható folyamatábrán próbáltam szemléltetni a szerintem fontos megvalósulási állomásokat. Ezek a következők: A megfelelő támogató, motiváló, ingergazdag környezet elengedhetetlen, csak úgy, mint a kutatási partnerek, azaz a csapat megtalálása. Többször átélhettem a csapatmunka erejét, mikor egymás tudásából épülve, tanulva segíthettük egymást. Ez ad egyfajta magabiztosságot, nyugalmat a nehézségei kutatás során. Kiemelném a lehetőségek szerepét, hiszen hiába van nagyszerű ötlet, csapat, tudás, megfelelő fórumot, lehetőségeket kell találni ezek kibontakoztatására. Ilyen lehetőségnek látom a Tudományos Diákköri munkát, versenyt, mivel kézzelfogható, szem előtt tartható, motiváló célként lebeghet a szemünk előtt egy TDK-s munkafolyamat is.

Jelenleg két kutatásban veszek részt, mindkettő a gyógypedagógia, azon belül mozgáskorlátozott serdülők területén. A két kutatás megkezdése között körülbelül két szemeszter telt el. A két kutatás közötti eltelt idő alatt némiképp változtak az elképzeléseim, motivációim. Az elsőnél a céljaim sokkal általánosabbak voltak, bár itt is fontos volt a mindennapi használhatóság. Itt a témám a mozgáskorlátozott serdülők szabadidős tevékenységei és érdeklődési területei közötti összefüggések vizsgálata volt pályaorientáció és végső soron a munkavállalási beválás szempontjából. Kiemeltem érdekelt, hogy milyen pedagógiai motivációkkal lehet a folyamatot segíteni. Ekkor még nehezen fogalmaztam meg konkrét célokat, módszereket, ám a kutatás során nagyon sokat tanultam a kutatásmódszertanról, szakmai szempontokról. Ezzel a kutatással vettem részt az idei OTDK-versenyen, ahol szép helyezéssel díjazták a munkámat. A TDK-s folyamatban való részvétel fontos motiváló, célt, irányt mutató erőnek bizonyult a kutatásom során, hogy tudtam, mikorra és hogyan kell testet öltenie a kutatásomnak. Első ilyenfajta próbálkozásnál nagyon sokat számít mindez, keretet ad.

A második, jelenleg is folyó kutatásba már konkrétabb tervekkel, tapasztalatokkal vágtam bele. Itt már konkrétabb szakmai motivációkkal rendelkeztem, a téma szűkebb volta miatt is. Ezek a következők: pontos, megbízható diagnosztikus eszközök felkutatása, kipróbálása, és a mindennapi szomatopedagógia folyamatba való integrálása. Nagyon fontos volt számomra, mivel gyerekekkel, fiatalokkal folytattuk a kutatást, hogy olyan vizsgálati helyzeteket teremtsünk, amik oldottak és hasznosak az érintettek számára. A mi kutatási területünk a gyógypedagógián belül a szomatopedagógiához tartozik, hiszen a korai agykárosodás következtében létrejövő mozgáskorlátozottság egy formájában, a spasztikus hemiparetikus gyerekek felső végtagi funkcióit vizsgáljuk különböző, Magyarországon még kevésbé ismert funkcionális és műszeres tesztekkel. Nem csak az említett tesztekből nyert adatokból kapunk képet az érintett gyermekekről, hanem az európailag is elismert klasszifikációs rendszer, az FNO (Funkcióképesség Nemzetközi Osztályozása) tételeit és teljesülésük szintjét is bevonjuk a vizsgálódásainkba. Ilyen módon a résztvevőket a környezetükkel aktív kölcsönhatásban álló önálló személyiségekként láthatjuk.

Fontos kiemelnem, hogy itt az egyik tanárunk, Lénárt Zoltán jól működő kutatási csapatának vagyok az egyik tagja. A kutatócsoportunk négy főből áll. Eddig egy alapos szakirodalmi áttekintésen és pilot vizsgálaton vagyunk túl, ahol az eddig számunkra elérhető eszközökkel vizsgáltuk a felső végtagi funkciókat. Hasznos információkat kaptunk a tesztek alkalmazási lehetőségeiről. Továbbii vizsgálatainkba 40 gyermeket szeretnénk bevonni, ugyan ilyen számú kontrollcsoport mellett. Azt várjuk ezektől a vizsgálatoktól, hogy megkönnyítsék a vizsgálati protokollt, ezáltal a mindennapos szomatopedagógiai fejlesztés irányait pontosítsák, jobban nyomon követhetőbbé tegyék a mozgásállapot változását a szakemberek, az érintett személyek és hozzátartozóik számára. Terveink szerint ebből a témából is készülhet egy TDK dolgozat.

Ami a csapatunk számára a közös és egyéni motivációt is jelentette, ami vonzott minket a kutatásban való részvételre, az a mozgáskorlátozott személyek tisztelete, az állapotuk pontos megismerése, és minél szakaszerűbb fejlesztése, hiszen pontos diagnosztika nélkül nincs hatékony fejlesztés. Fontos volt számunkra a felső végtagi funkcionális és műszeres eljárások megismerése, alkalmazhatóságuk kipróbálása a különböző mozgásállapot-súlyosságú személyeknél. Vonzott minket az aktív és hatékony csapatban való részvétel, ahol tanulhatunk egymástól és mi is bele rakhatjuk a saját részünket. Fontos motivációnk volt az is, hogy az érintett személyek a vizsgálatban oldottan vehessenek részt, hogy ilyen módon a vizsgálati gyakorlatban is megvalósuljon a fogyatékos személyek participációja, befogadása, ami a kölcsönös tiszteletre épül.

Zárásul szeretném kihangsúlyozni a kutatási és TDK-ban való részvételem fő motivációját, ami a mindennapi gyakorlatban mozgáskorlátozottságról való gondolkodás megváltoztatására irányul. Szeretném, ha minderre, mint egy egyre inkább dinamikus, lehetőségekkel teli állapotra nézzünk minél többen!